

Hoofdstuk 1: In de wolken

- wat wilt U dat wij doen? -

De geboorte van een baby wordt vaak voorgesteld als een roze wolk. Maar de Bijbel leert dat christelijke ouders delen in de zegen van God wanneer Hij gezinsuitbreiding geeft. Dat leidt tot het gebed van Manoach (Richteren 13): HEERE, wilt U ons leren wat wij het kindje doen zullen dat geboren zal worden?

Bijbelstudie

Lees Richteren 13:1-14.

1. Wie brengt het bericht dat er een zoon geboren zal worden (vers 3)?
2. Simson zal een bijzondere taak krijgen. Daarom mag zijn moeder tijdens de zwangerschap niet alles eten en drinken (vers 4). Ook nu worden er voedingsvoorschriften gegeven aan zwangere vrouwen. Welke? Is dat terecht?
3. Simson zal een nazireeër Gods zijn (vers 5). Bijbelverklaarders zeggen: 'Dat is afgezonderd en toegewijd'. Waarvan afgezonderd en waaraan toegewijd? In welk opzicht zijn gedoopte kinderen afgezonderd en toegewijd? Simsons nazireeërschap heeft gevolgen voor zijn levensstijl en die van zijn

- ouders. Welke gevolgen heeft de doop voor ouders en kinderen?
4. De vrouw gaat het meteen haar man vertellen (vers 6, 7). Wat betekent dit voor de communicatie van man en vrouw?
  5. Wat bidt Manoach (vers 8)? Wat is zijn vraag (zie ook vers 12)? Herken je deze vraag?
  6. Wat kon Manoach weten met betrekking tot de opvoeding van zijn zoon (zie bijvoorbeeld Genesis 18:19)?

Basis

De geboorte van een baby wordt vaak voorgesteld als een roze wolk die je helemaal gelukkig maakt. Het heeft alles te maken met een veranderende visie op het leven.

GAVE EN OPGAVE

De Bijbelse kijk op het leven verdwijnt meer en meer. Kinderen zijn een zegen van de Heere. Bij de geboorte van een kindje staat niet mijn geluk, maar Zijn zegen centraal. Natuurlijk mag je blij zijn met wat de Heere geeft. Maar de roze wolk die in deze tijd voorgesteld wordt, staat helemaal los van God. Psalm 127 zegt dat kinderen een erfdeel des Heeren zijn en dat des buiks vrucht Zijn beloning is. Het is belangrijk om

de Gever in het oog te houden. De Heere geeft kinderen en vraagt van ouders dat ze hun een christelijke en godzalige opvoeding geven. Zijn gave is tegelijk opgave. Niet mijn gevoel, maar Zijn opdracht staat centraal.

In het Bijbelse woord voor 'kind' zit het werkwoord 'bouwen'. Kinderen zijn volgens Psalm 128 olijfplanten die verzorgd moeten worden. Een kindje van de Heere krijgen, betekent: werk in uitvoering. Hij vraagt om het toegewijd aan Hem op te voeden. Het gaat niet om wat ik leuk vind, maar om wat Zijn wil is. Dat doet ouders afhankelijk naar boven blikken en biddend Gods Woord onderzoeken: 'Heere, hoe wilt U dat wij dit erfdeel, deze olijfplanten verzorgen?' Paulus vat de opvoedingsopdracht die de Heere aan ouders geeft samen met deze woorden (Efeze 6): 'Voed hen op in de lering en vermaning des Heeren.' Of met de woorden van David (Psalm 119): 'Maak in Gods Woord hun gang en treden vast.' Als je kindje gedoopt wordt, beloof je de opvoedingsopdracht op je te nemen: 'Ja, ik zal het in de voorzeide leer naar mijn vermogen onderwijzen.' De doop is een teken en zegel van het genadeverbond.

GENADEVERBOND

Een verbond is een afspraak tussen twee partijen waarbij beloften en verplichtingen worden uitgesproken en vastgelegd. Het allereerste verbond tussen

God en de mens werd gemaakt in het paradijs: het werkverbond. Adam zou eeuwig leven (belofte) als hij God gehoorzaam zou zijn (verplichting). Adam en Eva hebben door hun ongehoorzaamheid dit verbond met God verbroken. Daardoor worden alle mensen na hen geboren als vijanden van God en kinderen van de duivel. Onze kinderen worden als zondaren geboren omdat ze kinderen van onze zonden zijn. Wat een wonder dat God Adam en Eva opzoekt en hun vertelt van de weg waarlangs verloren zondaren weer aan God verbonden kunnen worden: het genadeverbond. De Verlosser komt (Genesis 3:15). De Heere Jezus komt om mensen los te maken van de duivel en terug te brengen naar God. Abraham Hellenbroek zegt: 'Het genadeverbond is die weg langs welke God door Christus het eigendom wordt van de zondaar en de zondaar het eigendom van God.' Wat is het onbegrijpelijk dat de grote en heilige God een verbond wil maken met zondige mensen!

Het genadeverbond is een rode draad door Gods Woord. De HEERE maakt er steeds meer over bekend. Wat is Hij duidelijk in Zijn onderwijs aan Abraham wanneer Hij de besnijdenis als teken van het genadeverbond geeft (Genesis 17 en 18): 'opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen, en zij de wet des HEEREN houden'. In Exodus 24 lees je over de verbondssluiting met het volk Israël. De Heere heeft het volk van Israël uitgekozen om Zijn volk te zijn. 'Ik

ben de Heere uw God! Ik zal u tot een God zijn en gij zult Mij tot een volk zijn.’ Dat is de belofte van het genadeverbond van Gods kant. En wat vraagt Hij van de mensen? ‘Indien gij Mijn stem zult gehoorzamen en Mijn verbond houden ...’ (Exodus 19:5): gehoorzaamheid.

Al heel snel wordt duidelijk dat mensen door de zonde Gods verbond niet kunnen en willen houden en Zijn wet niet gehoorzamen. Is het nu hopeloos? Van de kant van de mens wel. Maar van Gods kant niet. Hij zegt in Jeremia 31: ‘Ik zal een nieuw verbond maken.’ De Heere Jezus en de Heilige Geest zullen komen en zondaarsharten nieuw maken: ‘Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven.’

DOOP

Kinderen zijn net ‘als volwassenen in het verbond Gods begrepen’ en daarom worden ze gedoopt en ontvangen ze het teken van het genadeverbond (Zondag 27 Heidelbergse Catechismus). ‘Hun wordt door Christus’ bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest Die het geloof werkt niet minder dan de volwassenen toegezegd.’

Het genadeverbond is van wezenlijk belang in de opvoeding. Hierin ligt de roeping voor ouders, maar ook de belofte van God verankerd. Hij gaat door met Zijn werk. Psalm 72: ‘Zolang als er de zon is, zal Zijn Naam van kind tot kind voortgeplant worden; en zij

zullen in Hem gezegend worden.’ Gods belofte in het genadeverbond geeft de opvoeding perspectief. Opvoeden is mogelijk omdat de HEERE Zijn Kerk vergadert. De opvoeding is een middel daarvoor. Hoewel de Heere ouders wel inschakelt, hangt het niet van hen af. Psalm 100: ‘Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid, en Zijn getrouwheid van geslacht tot geslacht.’ Wat is de Heere goed! Wat geeft Hij gedoopte kinderen met hun ouders grote voorrechten.

Predikanten uit de Nadere Reformatie, bijvoorbeeld Jacobus Fruytier, spreken heel duidelijk over de opvoedingsopdracht die de Heere ouders heeft gegeven, maar wijzen ook op de rijkdom van de beloften en het werk van de Heere. Ze zijn er diep van doordrongen dat alleen de Heere harten vernieuwen kan, maar ze zijn er ook diep van overtuigd dat Hij daar ouders voor gebruiken wil en zal.

VERWARRING

Er is in deze tijd veel verwarring over de betekenis van de kinderdoop. Het genadeverbond en de betekenis van de doop wordt wel ‘een mijnenveld in de gereformeerde gezindte’ genoemd. Ds. M. Golverdingen legt in het boek *Avonden met Teellinck* uit hoe dat komt: ‘Tijdens de Hervorming viel in de strijd met Rome de nadruk op de rechtvaardigmaking, het geloof, de goede werken en de avondmaalsleer. De leer van het verbond stond niet op de voorgrond en moest nog nader

worden ontwikkeld. Dat is dan ook de oorzaak, dat de verbondsleer in onze belijdenisgeschriften maar zeer beknopt wordt behandeld. Het gevolg is geweest, dat er binnen eenzelfde gereformeerd belijden verschillende verbondsopvattingen en doopbeschouwingen te vinden zijn.' Hoe zoek je daarin je weg?

BETEKENIS

Er zijn ontzettend veel boekjes verschenen die gaan over de betekenis van de Heilige Doop. Lees boekjes die door predikanten van je kerkverband zijn geschreven, zodat je je door hen kunt laten onderwijzen. Bestudeer ook zelfstandig Gods Woord. Lees hoe God het genadeverbond steeds verder openbaart. Van de persoonlijke en patriarchale openbaringsvorm in het begin van het Oude Testament naar de nationale bediening bij het volk van Israël bij de Sinai tot de wereldwijde openbaringsvorm in het Nieuwe Testament. Lees over de besnijdenis en het pascha als teken en zegel van het oude verbond en de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal als teken en zegel van het nieuwe verbond. Verwonder je over de rode draad van het genadeverbond in Gods Woord en bid om duidelijkheid over de betekenis ervan in onze tijd.

Door de Doop zette de HEERE onze kinderen apart. Hij verbond Zijn Naam aan hun leven. Dat geeft voorrechten, maar ook verplichtingen. Dat onze kinderen in het genadeverbond van God begrepen

zijn, betekent niet dat ze bekeerd zijn. Het wil wel zeggen dat ze bekeerd kunnen worden. Paulus zegt: ‘Wat is het voordeel van de Jood? Of welk is de nuttigheid der besnijdenis?’ Met andere woorden: Wat is het voordeel van de doop? Zijn antwoord: ‘Veel in alle manier; want dit is wel het eerste, dat hun de Woorden Gods zijn toebetrouwd’ (Romeinen 3). Ook in 1 Korinthe 10 wordt over de voorrechten en de verantwoordelijkheden ervan gesproken. Gedoopte kinderen zijn menselijkerwijs gesproken dicht bij de zaligheid. Daarom mag je als ouders verwachtingsvol opvoeden. De HEERE is de getrouwe Verbondsgod Die in de gezinnen doorgaat met Zijn Kerkvergaderend werk. ‘Zijn trouw en waarheid houdt haar kracht, tot in het late nageslacht.’

Bespreken

GESPREKSVRAGEN

1. Hoe was het met jou na de geboorte van je kindje? Was er verschil tussen je verwachtingen en de werkelijkheid? Had je te kampen met gevoelens van onzekerheid of neerslachtigheid? Hoe hervond je je balans?
2. Welke invloed had je kindje op jullie relatie als man en vrouw? Lees het huwelijksformulier nog eens in het licht van de kinderzegen en de zorg voor elkaar

als man en vrouw. Hoe kun je zorgen dat je man/vrouw belangrijker blijft dan je kindje?

3. Hoe hebben jullie je voorbereid op de bediening van de Heilige Doop? Wat heb je gelezen? Met wie heb je gesproken? Welke vragen had je daarbij? Welke antwoorden kreeg je?
4. Wat is voor jullie de waarde en de betekenis van de Heilige Doop? Hoe zou je dat naar je kind toe uitleggen? Welke betekenis heeft het voor jezelf als vader en moeder?

CASUS

Maarten had al drie keer zijn jawoord uitgesproken bij de bediening van de Heilige Doop aan zijn kinderen. Hij vond het gewichtige momenten, maar deed het eigenlijk uit gewoonte. De doopzitting was ernstig, maar wat de doop ten diepste betekent was voor hem verborgen. Totdat hij voor de opvoedingsgroep in zijn gemeente een bijeenkomst over de doop en het doopformulier moest voorbereiden. Zin voor zin leerde hij spellen. Wat een rijkdom! Wat een betekenis! Wat een verantwoordelijkheid!

- Heb je zelf het doopformulier weleens echt goed bestudeerd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat viel je op?
- Welke betekenis heeft het genadeverbond voor je? Wat zegt het je dat je met je kind(eren) leeft onder de bediening van het genadeverbond? Welke voorrechten geeft dat? En welke verplichtingen?

CITAAT

Bij de formuliergebeden achter de Psalmen staat een gebed voor de catechismusprediking. Een aantal zinnen eruit: ‘O, genadige, barmhartige God en Vader. Wij danken U, dat het U beliefd heeft, een verbond der genade op te richten met de gelovigen en hun zaad, hetwelk Gij niet alleen verzegeld hebt door de Heilige Doop, maar nog dagelijks bewijst, als Gij Uw lof volmaakt uit de mond hunner kinderen, om alzo de wijzen dezer wereld te beschamen. (...) Geef ons ook Uw genade, dat wij hen in Uw kennis en vrees, gelijk Gij ons bevolen hebt, onderwijzen, opdat door hun godzaligheid het rijk des satans verstoord worde, en het rijk van Jezus Christus in deze en andere gemeenten versterkt worde, tot eer van Uw heilige Naam, en tot hun eeuwige zaligheid, door Jezus Christus, Uw Zoon (...).’

- Is dit gebed ook jouw gebed?
- Wat valt je op aan dit gebed?

Betrekken

Neem je baby op schoot. Vertel dat je er voor hem of haar bent, hoe het leven dan ook gaat. Zeg dat je je leven voor je kindje offert en beschikbaar stelt. Bid samen tot de Heere. Vraag of Hij jullie wil leiden en alles wil geven wat nodig is. Zoek samen geborgen te

zijn in de Heere Jezus Die Zijn leven gaf tot een lofprijs voor velen.

Heb je oudere kinderen? Sta met hen eens stil bij de betekenis van de Heilige Doop. Waarom ben je gedoopt? Waarom is het een voorrecht om te leven onder de bediening van het genadeverbond? Wat betekent dat voor je hart en voor je leven? Heb je behoefte aan wat concrete handvatten daarbij? Op www.bijbelsopvoeden.nl staat een artikel met titels van boeken die je kunt voorlezen en staan Gouden Gezinsmomenten om met je kinderen te houden om hun de betekenis van de Heilige Doop uit te leggen.

Boekentip

- Ds. C.J. Meeuse, *Kinderen voor God opvoeden*.
Uitg. Koster ISBN 9789055515455
- Dr. J.R. Beeke, *Opvoeden bij Gods Woord*.
Uitg. Brevier ISBN 9789491583209
- Dr. P. de Vries, *Paspoort van het Koninkrijk*.
Uitg. Den Hertog ISBN 9789033127199
- Ds. P. van Ruitenburg, *Je kindje laten dopen*.
Uitg. Den Hertog ISBN 9789033127588

Beklijven

